

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Lenky Kaniové a soudců Ivo Pospíšila a Michala Bobka v právní věci žalobce: **S. M.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha 1, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 10. 2024, č. j. OAM-736-84/ZR-2022, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 1. 2025, č. j. 69 A 9/2024 - 105,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci a rozsudek krajského soudu

[1] Rozhodnutím ze dne 1. 2. 2023, č. j. OAM-736-37/ZR-2022, žalovaný podle § 77 odst. 2 písm. a) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zrušil platnost povolení žalobce k trvalému pobytu a současně mu dle § 77 odst. 3 téhož zákona stanovil k vycestování z území lhůtu 30 dnů od právní moci rozhodnutí. Proti tomuto rozhodnutí žalobce podal správní žalobu. Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) nejprve rozhodnutí žalovaného rozsudkem ze dne 12. 5. 2023, č. j. 55 A 10/2023 - 108, zrušil; následně však po zrušení citovaného rozsudku Nejvyšším správním soudem (rozsudek ze dne 20. 10. 2023, č. j. 5 Azs 140/2023 - 27) žalobu rozsudkem ze dne 11. 12. 2023, č. j. 55 A 10/2023 - 163, zamítl. Na základě kasační stížnosti žalobce poté Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 11. 3. 2024, č. j. 5 Azs 12/2024 - 56, zrušil jak uvedený rozsudek, tak jemu předcházející správní rozhodnutí, a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[2] Žalovaný ve věci doplnil dokazování a dne 11. 10. 2024 vydal rozhodnutí č. j. OAM-736-84/ZR-2022 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalobci opětovně zrušil

povolení k trvalému pobytu (výrok I) a stanovil mu povinnost k vycestování ve lhůtě 30 dnů od právní moci rozhodnutí (výrok II).

[3] Žalobce se i proti v pořadí druhému rozhodnutí žalovaného bránil správní žalobou, kterou krajský soud v záhlaví specifikovaným rozsudkem zamítl.

[4] Zrekapituloval trestní historii žalobce (trestné činy ohrožení pod vlivem návykové látky, přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu, maření úředního rozhodnutí a vykázaní a ublížení na zdraví z nedbalosti) a vyhodnotil, že s ohledem na všechny specifické okolnosti představuje chování žalobce skutečnou a dostatečně závažnou hrozbu pro veřejný pořádek. Zdůraznil, že žalobce se ze svých předchozích potrestání nepoučil a v porušování právních předpisů pokračoval i po uložených sankcích. Jeho trestná činnost nadto gradovala, neboť v posledním případě došlo k ublížení na zdraví třetí osoby. V případě žalobce proto existuje důvodná obava, že k ohrožení veřejného pořádku dojde opětovně. Poukázal rovněž na skutečnost, že žalobce se od roku 2005 opakovaně dopouštěl dopravních přestupků (27 záznamů v kartě řidiče). Za obzvlášť významné označil, že v jejich páčání pokračoval i po zahájení správního řízení v této věci. Ani hrozba ztráty pobytového oprávnění tedy u žalobce nevedla k nápravě. Hrozba ve vztahu k narušení veřejného pořádku je proto stále aktuální.

[5] Ze zjištěných skutečností pak dle mínění soudu nic nenasvědčuje tomu, že by se žalobce napravil a vedl řádný život. Krom neschopnosti akceptovat základní právní a společenská pravidla poukázal na rozpad manželství, neznámé místo pobytu, dluhy na nájemném a zdevastovaný byt, či podezření z fyzického napadení. Ani samotný žalobce pak neoznačil žádné důkazy, které by nasvědčovaly tomu, že se napravil, a ve správním řízení odmítl vypovídat.

[6] V neposlední řadě soud neshledal, že by bylo napadené rozhodnutí nepřiměřené z hlediska zásahu do soukromého a rodinného života. Ačkoliv žalobce žije v ČR již 25 let, nemá zde hlubší rodinné vazby (rozvádí se, nemá děti, vztah se současnou partnerkou je konfliktní) a nebylo zjištěno, že by rodiče byli jakkoliv odkázaní na jeho pomoc.

[7] Závěrem soud uvedl, že zrušení povolení k trvalému pobytu neznamená okamžitou deportaci do Ruské federace. Není vyloučeno, aby žalobce získal jiný pobytový status. V případě obav z pronásledování může požádat o ochranu podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

II. Obsah kasační stížnosti

[8] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a) a c) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[9] Domnívá se, že žalovaný postupoval v rozporu se závazným právním názorem vysloveným v předchozím zrušujícím rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 12/2024 - 56. Především nesprávně interpretoval pojem *opakované závažné narušení veřejného pořádku*, neboť neposuzoval, aktuálnost ohrožení veřejného pořádku.

pokračování

Pro tuto stěžovatelem vytýkanou vadu byl krajský soud povinen rozhodnutí žalovaného zrušit, takto však neučinil a nedostatky odůvodnění napadeného rozhodnutí žalovaného nahradil vlastními úvahami. Žalovaný ani krajský soud rovněž dostatečně nezohlednili všechny okolnosti vyplývající ze správního spisu svědčící v jeho prospěch. Důvodem pro zrušení trvalého pobytu pak nemůže být (ani opakované) páčání dopravních přestupků.

[10] Stěžovatel odmítá, že by byl povinen prokazovat vedení řádného života. Skutečnost, že v řízení odepřel výpověď, mu nelze klást k tíži. Povinností žalovaného bylo zjistit všechny skutečnosti svědčící jak v neprospěch, tak ve prospěch stěžovatele.

[11] V neposlední řadě soud nedostatečně vyhodnotil přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele, jeho rodičů a družky, jakož i otázku možnosti navrácení stěžovatele do země původu. Stěžovatel zdůrazňuje, že v ČR žije více než 25 let, absolvoval zde povinnou školní docházku, osvojil si český jazyk a plně se integroval do společnosti. S rodiči má blízký vztah, otec je s ohledem na jeho zdravotní stav (cukrovka) závislý na stěžovatelově pomoci. Stěžovateli hrozí navrácení do země původu, ačkoliv nesouhlasí s tamějším politickým režimem a vedením válečného konfliktu na území Ukrajiny. Vyloučit nelze ani povolání k výkonu vojenské služby proti jeho politickému přesvědčení, čímž by došlo k porušení zásady *non-refoulement*.

III. Vyjádření žalovaného

[12] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že důvodem zahájení řízení o zrušení trvalého pobytu bylo opakované a závažné porušování veřejného pořádku ze strany žalobce, který od roku 2013 spáchal několik trestných činů. Krom toho se v období od 4. 9. 2005 do 21. 6. 2024 dopustil 27 přestupků v silniční dopravě. Dále žalovaný poukazuje na nedávné zprávy Policie ČR, z nichž vyplývá, že stěžovatel ani v současné době zákony ČR nedodrжуje (fyzické napadení přítelkyně).

[13] K výkladu pojmu *opakované závažné porušení veřejného pořádku* žalovaný odkazuje na rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2023, č. j. 10 Azs 67/2023 - 44, a ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022 - 27, z nichž vyplývá, že žalovaný nemusí hodnotit, zda je cizinec aktuální hrozbou pro veřejný pořádek. Navzdory tomu se žalovaný aktuálností hrozby ve vztahu k narušení veřejného pořádku zabýval. V průběhu správního řízení však nevyšly najevo žádné skutečnosti, které by svědčily o tom, že se stěžovatel napravil. Opakované páčání trestné činnosti svědčí jednak o nízkém stupni integrace stěžovatele do společnosti a současně o tom, že uložení trestu na něj nemělo nápravný efekt. Existuje proto značná pravděpodobnost, že stěžovatel se bude trestné činnosti dopouštět i v budoucnu.

[14] Ohledně tvrzeného zásahu do soukromého a rodinného života žalovaný odkazuje na s. 14-18 napadeného rozhodnutí, kde se touto otázkou podrobně zabýval. V případě stěžovatele nelze ani hovořit o náležité integraci do české společnosti, neboť opakovaně porušuje právní řád. Žalovaný ve věci doplnil dokazování, ale ve vztahu k soukromému a rodinnému životu stěžovatele nezjistil žádné závažné skutečnosti, které by mohly převážit nad ochranou veřejného zájmu.

[15] Žalovaný dále uvádí, že v důsledku zrušení trvalého pobytu nedojde k navrácení stěžovatele na území Ruské federace. Je pouze na něm, jakým způsobem si zajistí svůj pobytový status, popřípadě kam vycestuje. Pokud se jedná o tvrzené porušení zásady *non-refoulement*, stěžovatel žádným způsobem nedoložil hrozbu jakéhokoliv individuálního nebezpečí v zemi původu.

IV. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[16] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Kasační stížnost je přípustná a byla podána v zákonné lhůtě. Jedná se však o věc, v níž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, a v souladu s § 104a odst. 1 s. ř. s. je proto nejprve nutné posoudit, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Není-li tomu tak, Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou. Institut nepřijatelnosti a jeho dopady do soudního řízení správního kasační soud podrobně vyložil v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS., v němž vymezil podmínky, za kterých je kasační stížnost přijatelná. O přijatelnou kasační stížnost se dle citovaného rozhodnutí může jednat v následujících typových případech: (1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu; (2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně; (3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturu odklon; (4) pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele.

[17] Stěžovatel v kasační stížnosti žádný důvod přijatelnosti výslovně neoznačil a ani Nejvyšší správní soud žádný takový důvod v posuzované věci neshledal.

[18] Podstatná část kasační argumentace se vztahuje k výkladu pojmu *opakované závažné narušení veřejného pořádku*. Výkladem tohoto ustanovení se však Nejvyšší správní soud zabýval již opakovaně. Ke způsobu, jakým zákon o pobytu cizinců pracuje s výhradou veřejného pořádku, se kasační soud vyjádřil v rozsudku ze dne 8. 10. 2021, č. j. 5 Azs 314/2020 - 52. V rozsudcích ze dne 23. 7. 2022, č. j. 2 Azs 144/2020 - 33, či ze dne 10. 3. 2023, č. j. 4 Azs 6/2023 - 32, následně zdůraznil nutnost individuálního posuzování závažnosti protiprávního jednání cizince ve vztahu k ohrožení veřejného pořádku. Poukázat lze i na rozsudek ze dne 15. 6. 2016, č. j. 9 Azs 95/2016 - 29, č. 3448/2016 Sb. NSS, v němž se soud věnoval otázce provázanosti úpravy postavení dlouhodobě pobývajícího rezidenta podle evropského práva a trvalého pobytu podle vnitrostátního práva a z toho vyplývající nutnosti eurokonformního výkladu. Podrobný rozbor dosavadní rozhodovací činnosti Nejvyšší správní soud provedl v rozsudku ze dne 8. 2. 2024, č. j. 10 Azs 292/2023 - 53, v němž poukázal na existující rozpor v judikatuře stran nutnosti posuzování aktuálnosti hrozby pro veřejný pořádek. V této souvislosti vycházel z rozhodovací praxe Soudního dvora EU a zdůraznil, že „Soudní dvůr chápe jako obecné pravidlo, že omezující opatření odůvodněná veřejným pořádkem mohou státy uložit cizinci jenom tehdy, když posoudí individuálně jeho konkrétní případ a shledají, že jeho osobní chování aktuálně představuje skutečnou a dostatečně závažnou hrozbu pro veřejný pořádek.“ V návaznosti na citovaný rozsudek označil kasační soud dřívější judikaturu, která aprobovala postup správních orgánů

pokračování

spočívající v neposuzování aktuálnosti hrozby vůči veřejnému pořádku, za překonanou. Na nutnost zabývat se kritériem aktuálnosti upozornil kasační soud i přímo v případě stěžovatele ve svém předchozím zrušujícím rozsudku č. j. 5 Azs 12/2024 - 56. V současné době je tak již otázka výkladu pojmu *opakované závažné narušení veřejného pořádku* v judikatuře Nejvyššího správního soudu vyjasněna.

[19] V nyní projednávané věci je nepochybné, že krajský soud se otázkou aktuálnosti hrozby narušení veřejného pořádku podrobně zabýval (body 117-139 napadeného rozsudku). Přitom vycházel z podkladů shromážděných žalovaným, který ve věci po zrušení předchozího správního rozhodnutí doplnil dokazování. Je tedy patrné, že i žalovaný fakticky postupoval v souladu se shora citovanou judikaturou.

[20] Další okruh kasačních námitek se vztahuje k posuzování přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života. I k této problematice existuje bohatá rozhodovací činnost Nejvyššího správního soudu. Poukázat lze především na stěžejní rozsudek ze dne 27. 2. 2014, č. j. 9 Azs 41/2014 - 34. V rozsudku ze dne 6. 3. 2013, č. j. 8 As 68/2012 - 39, následně kasační soud zdůraznil nutnost poměření intenzity zásahu do života cizince (v podobě zrušení povolení k trvalému pobytu) vůči zjištěné intenzitě narušení veřejného pořádku. Na citovanou judikaturu navazuje množství dalších rozhodnutí, příkladmo lze zmínit rozsudky ze dne 4. 1. 2017, č. j. 9 Azs 288/2016 - 30, či ze dne 28. 2. 2020, č. j. 8 Azs 297/2019 - 49.

[21] Jedná-li se o výtku, že žalovaný je povinen samostatně vyhledávat důkazy jak ve prospěch, tak v neprospěch stěžovatele, z ustálené rozhodovací praxe kasačního soudu vyplývá, že obecná povinnost opatřovat podklady rozhodnutí a postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, je doplňována povinností účastníků řízení poskytnout potřebnou součinnost, případně označit důkazy na podporu svých tvrzení (viz např. rozsudky ze dne 29. 4. 2009, č. j. 5 As 101/2008 - 63, či ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011 - 60). Podrobně se Nejvyšší správní soud touto otázkou zabýval v rozsudku ze dne 14. 3. 2019, č. j. 1 Azs 367/2018 - 34, v němž uvedl, že „nelze po příslušném správním orgánu požadovat, aby pouze z vlastní iniciativy vyhledával všechny relevantní důkazy, které by případně prokazovaly skutečnosti svědčící ve prospěch žalobkyně, tedy rovněž nepřiměřenost tvrzeného zásahu do jejího soukromého a rodinného života, pokud sama žalobkyně takové skutečnosti ani neoznačí. Bylo tedy na samotné žalobkyni, aby přesvědčivým způsobem tvrdila, resp. nabídla důkazy o tom, že v jejím případě existuje překážka bránící vydání správního rozhodnutí[.]“ Obdobně se tento soud vyslovil v rozsudku ze dne 23. 4. 2020, č. j. 7 Azs 49/2020 - 35.

[22] V neposlední řadě se tento soud opakovaně zabýval námitkou porušení principu *non-refoulement*, a to i ve vztahu k uložení povinnosti vycestovat z území (viz kupříkladu rozsudek 8. 11. 2022, č. j. 7 Azs 269/2022 - 27). Posouzení této otázky přímo v řízení o zrušení platnosti trvalého pobytu se Nejvyšší správní soud věnoval v rozsudku ze dne 18. 11. 2022, č. j. 3 Azs 235/2022 - 27, v němž zdůraznil, že uložení uvedené povinnosti nelze chápat jako povinnost navrátit se do země původu. Cizinec tak má kupříkladu možnost odcestovat do třetí bezpečné země. V případě obav z pronásledování či nebezpečí vážné újmy ve smyslu § 14a zákona o azylu má pak možnost požádat o ochranu podle tohoto zákona.

[23] Nejvyšší správní soud tak uzavírá, že kasační stížnost nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, a proto ji odmítl jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a s. ř. s.

[24] O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (srov. usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020 - 33, č. 4170/2021 Sb. NSS, či usnesení NSS ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021 - 28, č. 4219/2021 Sb. NSS). Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly. Soud mu tedy náhradu nákladů řízení nepřiznal.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. dubna 2025

Lenka Kaniová
předsedkyně senátu